

Demokracie, její hodnoty a principy

Demokracie je forma vlády, v níž o výkonu státní (obecní, krajské atd.) moci rozhoduje mínění většiny oprávněných občanů, nejčastěji volbou. Způsob jak občané své mínění v demokratickém státě uplatňují určuje **ústava**.

Může to být demokracie přímá, kde občané hlasováním rozhodují o jednotlivých otázkách (zákonech, rozhodnutích, rozpočtech atd.), zastupitelská či nepřímá, kde k tomu zmocňují své zastupitele (poslance atd.), nebo kombinovaná, kde se užívají oba postupy. V přímé demokracii se zpravidla rozhoduje referendy, v nepřímé volbami. Přímá demokracie v čisté podobě se užívá v menších společenstvích (spolky, samosprávy, družstva atd.), v žádném státě se nepoužívá.

Demokracie v moderním slova smyslu se často charakterizuje principy rovností před zákonem, politických práv, dělby moci a vládou zákona. Tyto principy se projevují v nároku všech občanů na rovnost a rovný přístup k zákonodárství.

O demokracii lze hovořit, jsou-li splněné následující základní principy:

- I. držitelem politické moci je lid.
- II. pravidelně se opakující volby.
- III. občanské svobody –projevu, shromažďování se, pohybu.
- IV. dělba státní moci –moc výkonná, zákonodárná a soudní.
- V. politický pluralismus.